

Posudek bakalářské práce

Antické postavy a postava Lucifera v Dantově Božské komedii,

kteřou předložila Michaela Hukalová.

Ústav románských studií FFUK, červen 2021

Michaela Hukalová ve své bakalářské práci traktuje nelehké, i když poutavé téma, které by bylo možné obsáhnout i v mnohem obsírnějším typu práce. Šíře antických odkazů v Božské komedii Danta Alighieriho je nesmírná, postavy z řecké a římské mytologie a historie se Dantovi a Vergiliovi zjevují téměř na každém kroku.

Vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci, autorka přikročila spíše k excerpce těch nejdůležitějších setkání Danta a jeho průvodce s připomínkami antické minulosti. V průběhu práce, která je rozdělena přesně podle textu Božské komedie postupně do tří záhrobních říší, poskytuje jakýsi seznam toho nejdůležitějšího, na co můžeme narazit. Ona „seznamovost“ je však příliš markantní. Jednotlivé postavy by si zasloužily více než jen strohé a často i povšechné vysvětlení,¹ a tím mám na mysli i ty výjimečné případy, kdy je postavám jako Odysseus nebo Vergilius věnován větší prostor.

Autorka k antickým postavám přistupuje jako k něčemu, co není příliš známé. Přestože uvádí, že traktované antické odkazy „nezmizely, a mezi námi se objevují dodnes“ (s. 10), říká také, že je zde „mnoho antických postav, které ani neznáme“. (s. 11) Otázkou je, jak si tato tvrzení vyložit. Jistě již nikdo z nás neprošel vzděláním v této oblasti natolik důkladným, jako tomu bylo například za první republiky, kdy naši předci chápali antické odkazy jako součást své kultury a jejich znalost (přímo z originálu) byla pro středoškoláky samozřejmostí. Přesto bychom ani dnes neměli přistupovat k antickým odkazům jako k něčemu neznámému a cizímu. Je zajisté dobře, že autorka poskytuje základní informace, občas by však bylo dobré zajít dále, a i na krátkém prostoru bakalářské práce si položit poněkud hlubší otázky. Proč zrovna tato postava? Proč se ocitá tam, kde se ocitá? Proč si Dante tuto postavu tak či onak vykládá?

---

¹ Například vysvětlení na s. 22, kdy se uvádí bájný příběh, ve kterém Harpyje Aeneovi prorokují, že „dokud nebudou okusovat stoly, nepodaří se jim založit nové město“, je bez dalšího vysvětlení nepochopitelný. Jde o zlou věštbu Trójanům, že se sice dostanou do Itálie, ale nepodaří se jim postavit město, dokud nesnědí své stoly.

Bakalářská práce má nejednotný formulační styl. V první třetině až polovině zřejmě neproběhla redakce či poslední čtení. Formulace jsou nucené, češtinářské prohřešky (gramatické chyby a další nedokonalosti) jsou velmi časté. Autorčiny formulace působí někdy zavádějícím či naivním dojmem. Jen pro příklad:

„Středověké latinské literatuře předchází literatura římská, ve které se již antické odkazy objevují. Na jejím konci se však od antických odkazů postupně upouští a přechází se k římským vzorům...“ (s. 10)

„[odkazy antiky] nenacházíme pouze v díle Danta Alighieriho, ale objevují se i v dílech ostatních autorů této doby.“ (s. 10)

„Antičtí autoři byli velmi oblíbení a jejich znalost byla značná, především u učenců“ (s. 11)

Ve výčtu by bylo možné pokračovat dále, formulačních nedostatků v první části je mnoho. Škoda, vzhledem k tomu, že v Pekle se objevují antické vlivy nejčastěji.

Tato nedokonalost se však v kapitolách o Očistci značně lepší, věty jsou lépe formulované a jasnější, práce se začíná lépe číst, objevuje se i méně gramatických prohřešků.

Z textu je patrné, že autorka pečlivě prostudovala Dantovo velké dílo a dala si práci se shromážděním těch nejdůležitějších antických odkazů, kterých uvádí velké množství. V odkazech se zorientovala a podává v tomto směru vypovídající obraz Dantovy záhrobní říše. Zadání bakalářské práce autorka splnila, ovšem lze říct, že není zcela pokryté, neboť zde chybí základní otázky (a případně odpovědi). Hlavní otázkou, kterou by si badatel měl položit, je, jak Dante (křesťan) pohlíží na pohany? Jakou jejich existence před nástupem křesťanství hraje roli? Proč je vůbec do záhrobních říší zařadil? Je zajímavé, že se objevují i v Očistci a Ráji... Jak je to možné?

Otázka postavy Lucifera, která je také představená spíše stručně, i zde platí to, co bylo řečeno výše. Tedy informací se nám dostane, avšak nějaká otázka po smyslu postavy by jistě prohloubila tematiku a udělala z ní mnohem zajímavější oblast bádání.

Oceňuji, že si autorka poradila s velkým množstvím materiálu a dala mu určitý řád. Toto zpracování může vést k zajímavým výsledkům, které však již řešeny nejsou. Proto práci hodnotím známkou velmi dobře.